

SOŁECKA STRATEGIA ROZWOJU WSI TARCHAŁY MAŁE

w gminie Odolanów

Dokument sporządzony przez przedstawicieli

Grupy Odnowy Wsi:

Przemysław Śniotła
Wojciech Olszak

Zdzisław Barczyński
Maciej Grędziak

z udziałem moderatora/moderatorów:

Anna Klauza

Dawid Bała

Wrzesień 2016

SPIS TREŚCI

KARTA DIAGNOZY ZAAWANSOWANIA ODNOWY WSI	3
ANALIZA ZOSOBÓW	8
ANALIZA SWOT	12
ANALIZA POTENCJAŁU ROZWOJOWEGO WSI.....	13
WIZJA WSI.....	14
PROGRAM DŁUGOTERMINOWY ODNOWY WSI	15
PROGRAM KRÓTKOTERMINOWY ODNOWY WSI	17

KARTA DIAGNOZY ZAAWANSOWANIA ODNOWY WSI

wraz ze sprawozdaniem z wizji w terenie

Gmina: Odolanów Sołectwo: Tarchały Małe Liczba mieszkańców: 205

Faza odnowy	Zakres działań	*	Rozwój organizacyjny	*	Sterowanie rozwojem	*
A Inicjalna	brak działań		istnieje tylko rada sołecka		brak planowania działań w wymiarze całej wsi	X
	działania fragment. lub dotyczące wąskiej grupy		rozproszone działanie organizacji			
	działania spontaniczne	X	zawiązana grupa odnowy wsi	X	opracowanie planu i programu odnowy dla całej wsi	
	porządkowanie wsi	X				
	projekty startowe (z programu krótkoterminowego)		podejmuje się kroki na rzecz skoordynowania działań organizacji we wsi		planowanie w krótkim horyzoncie czasowym	
B Początkowa	przekonywanie mieszkańców do idei odnowy wsi i integrowanie wokół pierwszych przedsięwzięć					
	różnorodne projekty (z programu długoterminowego) nastawione na usunięcie podstawowych barier i zaspokojenie głównych potrzeb		liczna grupa odnowy wsi (skupia przedstawicieli organizacji i instytucji)		systematyczne planowanie działań, (np. roczne plany rzeczowo-finansowe, kalendarze imprez)	
			zawiązane stowarzyszenie na rzecz rozwoju (odnowy) wsi		wykorzystywanie gminnych instrumentów wsparcia	

		pobudzenie mieszkańców do odnowy własnych posesji		skoordynowane działania organizacji obecnych we wsi		proste instrumenty komunikacji wewnętrznej	
C	Zaawansowana	projekty jakościowo zmieniające kluczowe obszary życia oraz kształtujące strukturę wsi		„koalicja” organizacji i instytucji na rzecz odnowy wsi		projektowanie działań (projekty)	
		projekty wyróżniające wieś, kształtuje się centrum wiejskie		liczne stowarzyszenie odnowy wsi		pozyskiwanie środków zewnętrznych	
		powołanie i zaangażowanie mieszkańców w projekty publiczne		animacja aktywności poszczególnych grup mieszkańców		systematyczne planowanie rozwoju (aktualizowanie planu i programu odnowy wsi)	
		powołanie odnowy prywatnych posesji				rozwinięta komunikacja wewnętrzna	
D	Całościowa	lokalnie oraz regionalnie powiązane ze sobą projekty wywołujące efekt synergiczny (nacisk na tworzenie miejsc pracy)		stowarzyszenie odnowy wsi instytucją rozwoju lokalnego (Centrum Aktywności Lokalnej)		kompleksowe i szczegółowe planowanie przestrzenne	
		ukształtowane „centrum wiejskie”		rozwój wsi oparty na aktywności kluczowych grup mieszkańców (rolników, przedsiębiorców, młodzieży, kobiet) i stowarzyszeń		powołanie udziału grup mieszkańców w strategicznym planowaniu rozwoju	
		świadome kształtowanie czynników rozwoju (np. wykorzystanie odnawialnych energii)				rozwinięta promocja oraz komunikacja z otoczeniem	

projekty kreujące „wieś tematyczną”			instrumenty wsparcia działań prywatnych
	dostosowanie projektów prywatnych do programu odnowy wsi		

Wstawić X gdy spełnia warunek

Sprawozdanie z wizji w terenie

Miejsce i data przeprowadzenia wizji: Tarchały Małe, 22.08.2016 r.

Uczestnicy: Anna Klauza, David Bała, Dominik Sobczak – gminny koordynator programu odnowy wsi oraz przedstawiciel Grupy Odnowy Wsi.

Krótką charakterystyka wsi: Tarchały Małe to mała wieś położona w gminie Odolanów, w powiecie ostrowskim, w województwie wielkopolskim o powierzchni 220,38 ha. Sołectwo położone jest w odległości ok. 7 km na północ od Odolanowa. Wieś ma charakter zwartej ulicówki, wzdłuż której znajduje się zabudowa zagrodowa i mieszkaniowa. Prostopadle od głównej ulicy w kierunku południowym odchodzi droga prowadząca do Tarchały Wielkich, wsi z której prawdopodobnie wyodrębniono Tarchały Małe. Przy tej drodze nie osiedlano się, a jedynym obiektem jest świetlica wiejska z remizą i terenem rekreacyjno-sportowym. Obszerny budynek świetlicy wiejskiej, jak na tak małą miejscowość wymaga modernizacji, w szczególności mniejsza salka. Na przyległym terenie znajduje się plac zabaw, boisko do siatkówki oraz wiata grillowa, którą udało się zrealizować dzięki pozyskanemu wsparciu w ramach PROW 2007-2013. W ostatnim czasie udało się teren odgrodzić od drogi nowym płotem, co wpłynęło na bezpieczeństwo użytkowników obiektu. Na skrzyżowaniu tej drogi w centrum wsi znajduje się przydrożny krzyż z narzędziami męki. Na terenie sołectwa brak jest obiektów zabytkowych oraz terenów chronionych co stwarza duże możliwości w zagospodarowaniu sołectwa w kierunku nierolniczym. W strukturze użytkowania terenu zdecydowanie przeważają użytki rolnicze, głównie grunty orne od III do VI klasy bonitacyjnej. Znajdujące się na terenie sołectwa użytki rolnicze, należą do najlepszych na terenie gminy i z tego względu powinny być szczególnie chronione. Zwarta zabudowa oraz mała powierzchnia sołectwa ułatwiają realizację inwestycji w infrastrukturę techniczną. Obecnie wieś jest wyposażona w wodociąg oraz sieć gazową, brakuje jednak kanalizacji. Główna droga przez wieś posiada nawierzchnię asfaltową, pewne odcinki wymagają jednak modernizacji.

W 2016 roku na terenie sołectwa działalność gospodarczą prowadziło 9 podmiotów gospodarczych. Istotnym punktem usługowym w tej małej miejscowości jest sklep spożywczy. Ku niezadowoleniu mieszkańców od ponad 10 lat na terenie sołectwa nie funkcjonuje zajazd, który był istotnym miejscem rozrywkowym dla części mieszkańców.

Na terenie sołectwa działają KGW, UKS "GWIEZDNE TARCHAŁY", OSP oraz Kółko Rolnicze, przy czym dwie ostatnie organizacje posiadają status stowarzyszenia rejestrowego co stwarza dużo większe możliwości w prowadzeniu działalności statutowej przez te organizacje, a w szczególności otwiera szanse na aplikowanie o środki zewnętrzne.

Charakterystyczne elementy wsi

Świetlica wiejska z remizą

Boisko do siatkówki

Wiata grillowa

Krzyż przy głównym skrzyżowaniu

Duża sala w świetlicy wiejskiej

Droga od strony Tarchal Wielkich

Plac zabaw

Grupa Odnowy Wsi w trakcie prac nad strategią

Figura św. Floriana przy remizie

Z przeprowadzonej wizji w terenie sporządzono dokumentację fotograficzną (płyta CD).

Data: 22.08.2016 r.

Sporządził: Dawid Bała, Anna Klauza

ANALIZA ZASOBÓW

ANALIZA ZASOBÓW – część I					
RODZAJ ZASOBU*		Opis (nazwanie) zasobu jakim wieś dysponuje	Znaczenie zasobu (odpowiednio wstaw X)		
			MAŁE	DUŻE	WYRÓŻNIAJĄCE
PRZYRODNICZY	walory krajobrazu, rzeźby terenu	Kotlina Odolanowa		X	
	stan środowiska	Dobry stan środowiska		X	
	walory klimatu	-			
	walory szaty roślinnej	Łąki, niewielki las, pola uprawne		X	
	cenne przyrodniczo obszary lub obiekty	-			
	świat zwierzęcy (ostoje, siedliska)	Bociany		X	
	wody powierzchniowe (cieki, rzeki, stawy)	staw		X	
	wody podziemne	-			
	gleby	III-IV klasy, jedne z najlepszych w gminie			X
	kopaliny	-			
	walory geotechniczne	-			
KULTUROWY	walory architektury				
	walory przestrzeni wiejskiej publicznej	Wiata grillowa, plac zabaw, boisko do siatkówki			X
	walory przestrzeni wiejskiej prywatnej	Staw rybny	X		
	zabytki i pamiątki historyczne	Krzyż przydrożny oraz kapliczka, stanowisko archeologiczne		X	
	osobliwości kulturowe	-			
	miejsca, osoby i przedmioty kultu	Krzyż i kapliczka		X	
	święta, odpusty, pielgrzymki	Droga krzyżowa, poświęcenie pól, odpust		X	
	tradycje, obrzędy, gwara	-			
	legendy, podania i fakty historyczne	-			
	przekazy literackie	-			
	ważne postacie i przekazy historyczne	-			
	specyficzne nazwy	-			
	specyficzne potrawy	Swojski chleb i sery			X
	dawne zawody	-			

	zespoły artystyczne, twórcy	-			
ANALIZA ZASOBÓW – część II					
RODZAJ ZASOBU		Opis (nazwanie) zasobu jakim wieś dysponuje	Znaczenie zasobu (odpowiednio wstaw X)		
			MAŁE	DUŻE	WYRÓŻNIAJĄCE
OBIEKTY I TERENY	działki pod zabudowę mieszkaniową	występują	X		
	działki pod domy letniskowe	występują	X		
	działki pod zakłady usługowe i przemysł	-			
	pustostany mieszkaniowe	kilka		X	
	pustostany przemysłowe	-			
	tradycyjne nieużytkowane obiekty gospodarskie (stodoły, spichlerze, kuźnie, młyny, itp.)	niewiele		X	
INFRASTRUKTURA SPOŁECZNA	place publicznych spotkań, festynów	Świetlica wiejska		X	
	sale spotkań, świetlice, kluby	Świetlica wiejska		X	
	miejsca uprawiania sportu	Boisko do siatkówki		X	
	miejsca rekreacji	Plac zabaw, wiatra grillowa		X	
	ścieżki rowerowe, szlaki turystyczne	-			
	szkoły	-			
	przedszkola	-			
	biblioteki	-			
	placówki opieki społecznej	-			
	placówki służby zdrowia	-			
INFRASTRUKTURA TECHNICZNA	wodociąg, kanalizacja	Wodociąg		X	
	drogi (nawierzchnia, oznakowanie oświetlenie)	Główne drogi asfaltowe	X		
	chodniki, parkingi, przystanki	Przystanek autobusowy	X		
	sieć telefoniczna i dostępność Internetu	Telefonia stacjonarna	X		
	telefonnia komórkowa	Tak		X	
	inne	Gaz ziemny		X	

ANALIZA ZASOBÓW – część III

RODZAJ ZASOBU		Opis (nazwanie) zasobu jakim wieś dysponuje	Znaczenie zasobu (odpowiednio wstaw X)		
			MAŁE	DUŻE	WYRÓŻNIAJĄCE
GOSPODARKA, ROLNICTWO	miejsca pracy (gdzie, ile?)	Tartak, gospodarstwa rolne, 9 podmiotów gospodarczych	X		
	znane firmy produkcyjne i zakłady usługowe i ich produkty	PURPIAN SP Z. O. O., sklep	X		
	gastronomia	-			
	miejsca noclegowe	-			
	gospodarstwa rolne	kilkanaście			X
	uprawy hodowle	Zboża, kukurydza, konie, trzoda chlewna, kury, króliki		X	
	możliwe do wykorzystania odpady produkcyjne	-			
	zasoby odnawialnych energii	-			
ŚRODKI FINANSOWE I POZYSKIWIWANIE FUNDUSZY	środki udostępniane przez gminę	Fundusz Sołecki		X	
	środki wypracowywane	-			
MIESZKAŃCY (KAPITAŁ SPOŁECZNY I LUDZKI)	autorytety i znane postacie we wsi	Strażak Druh Edward Skowronek		X	

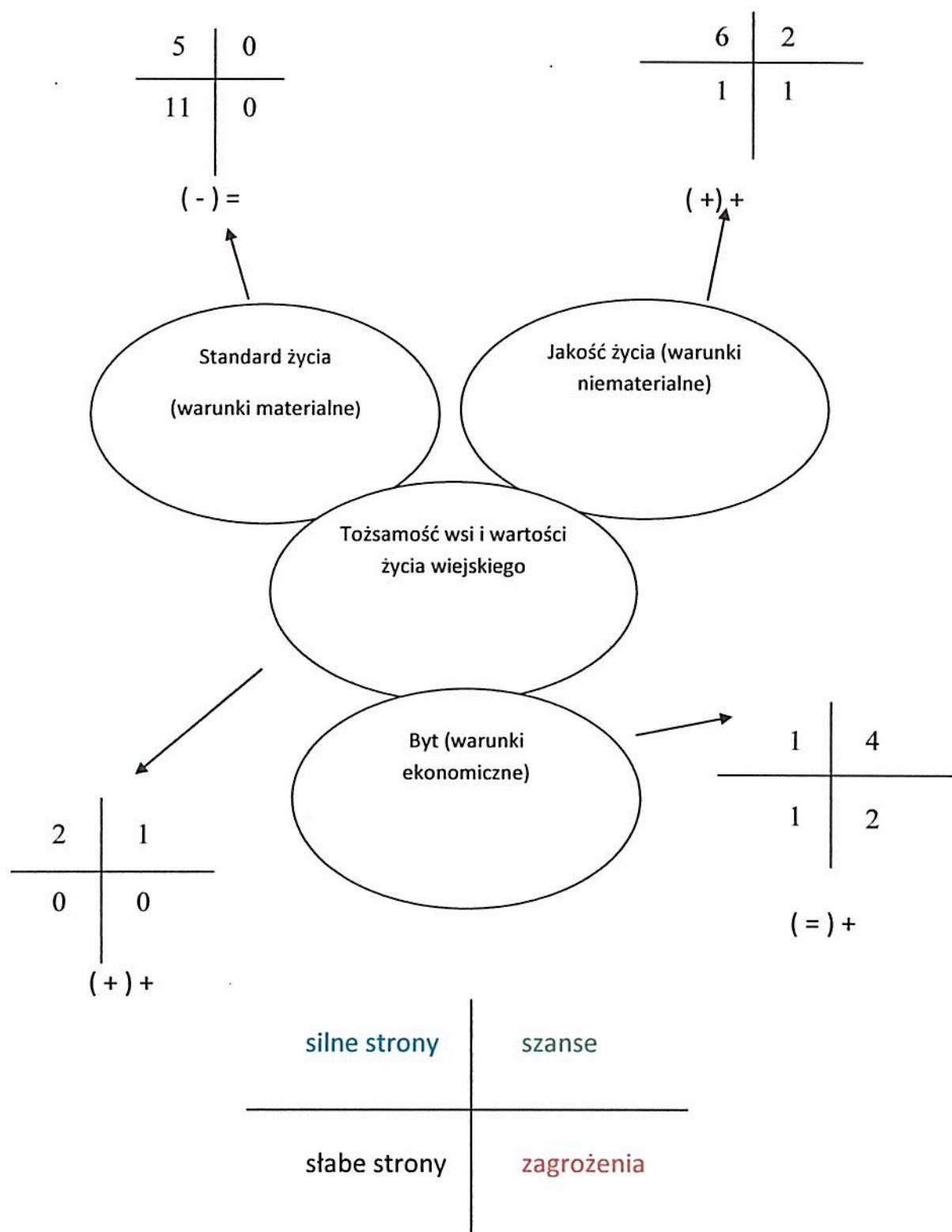
	krajanie znani w regionie, w kraju i zagranicą	-			
	osoby o specyficznej lub ważnej dla wiedzy i umiejętnościach, m.in. studenci	studenci		X	
	przedsiębiorcy, sponsorzy	-			
	osoby z dostępem do Internetu i umiejętnościami informatycznych	Osoby posiadające komputer		X	
	pracownicy nauki	-			
	związki i stowarzyszenia	KGW; OSP; UKS "GWIEZDNE TARCHAŁY", Kółko Rolnicze		X	
	kontakty zewnętrzne (np. z mediami)	Lokalna prasa	X		
	współpraca zagraniczna i krajowa	-			
INFORMACJE DOSTĘPNE O WSI	publikatory, lokalna prasa	„Dzwonek odolanowski”, Radio Odolanów	X		
	książki, przewodniki	-			
	strony www	-			

ANALIZA SWOT

SILNE STRONY (atuty wewnętrzne)	SŁABE STRONY (słabości wewnętrzne)
1. Funkcjonujące KGW J 2. Propagujące sport wśród dzieci UKS J 3. Dobrze działające OSP J 4. Atrakcyjny plac zabaw S 5. Wiata grillowa do użytku mieszkańców S 6. Boisko do siatkówki plażowej S 7. Duża świetlica z utwardzonym placem S 8. Zadbane kapliczki przydrożne T 9. Zwarta zabudowa i mała powierzchnia wsi S 10. Pełne zwodociągowanie i gazyfikacja wsi S 11. Dostępność swojskiego chleba i serów B	1. Brak dostatecznego oświetlenia S 2. Wymagająca modernizacji świetlica i remiza OSP S 3. Niedokończone opłotowanie sali wiejskiej S 4. Brak parkingu przy świetlicy S 5. Brak terenu na boisko do piłki nożnej przy świetlicy wiejskiej S 6. Brak kanalizacji S 7. Brak chodników S 8. Bardzo zły stan dwóch dróg dojazdowych do miejscowości S 9. Brak miejsc do rekreacji S 10. Słabo wyposażone Koło Gospodyń Wiejskich S 11. Stary wymagający wymiany wóz strażacki S 12. Brak wyposażenia świetlicy w sprzęt sportowy dla dzieci i młodzieży S 13. Nieczynny od 10 lat zajazd S 14. Słaba oferta rekreacyjna J 15. Zanik kultury ludowej T 16. Nienajlepsze gleby B 17. Wysoki wskaźnik maskulinizacji sołectwa (wśród mieszkańców przeważają mężczyźni) J 18. Brak strony internetowej B

SZANSE (okazje zewnętrzne płynące z otoczenia)	ZAGROŻENIA (zagrożenie płynące z otoczenia)
1. Brak dużego ruchu komunikacyjnego S 2. Możliwość pozyskiwania środków zewnętrznych B 3. Fundusz sołecki B	1. Zbyt wąska droga dojazdowa do wioski S 2. Brak odpowiedniego oznakowania dróg S 3. Spadek znaczenia rolnictwa jako sektora gospodarki B 4. Niechęć kobiet do pracy na roli J 5. Konkurencja w pozyskiwaniu środków zewnętrznych B 6. Silniejszy głos decyzyjny większych sołectw na arenie gminy J

Analiza potencjału rozwojowego wsi

WIZJA WSI

1. Wizja hasłowa:

Tarchały Małe, ale wielkie duchem i sercem

2. Wizja opisowa:

Wieś posiada piękną, klimatyzowaną salę wiejską z bogato wyposażoną kuchnią oraz pięknie wyglądającym otoczeniem zewnętrznym, na której często są organizowane imprezy taneczne sprzyjające kontaktom towarzyskim. Mieszkańcy spędzają tu wolne chwile wspólnie grillując, przy swoich posiłkach czy na zmodernizowanym boisku do siatkówki, a dzieci na doposażonym placu zabaw. Miejskowa OSP ma do dyspozycji doposażoną i wyremontowaną remizę oraz nowy wóz strażacki. Mieszkańcy poruszają się bezpiecznymi, wyremontowanymi drogami, a rolnicy prowadzący wysokotowarowe gospodarstwa, mogą dojechać komfortowo do swoich pól uprawnych.

PROGRAM DŁUGOTERMINOWY ODNOWY WSI

Wizja wsi: *Tarchały Małe, ale wielkie duchem i sercem*

I. Plan rozwoju				II. Program rozwoju
CELE o trzeba osiągnąć by zeczywistnić wizję naszej wsi?	2. Co nam pomoże osiągnąć cele? (zasoby, silne strony, szanse)		3. Co nam może przeszkodzić? (słabe strony, zagrożenia)	Projekty, przedsięwzięcia jakie wykonamy? Perspektywa czasowa: 7 lat
	ZASOBY których użyjemy	ATUTY silne strony i szanse jakie wykorzystamy	BARIERY Słabe strony jakie wyeliminujemy Zagrożenia jakich unikniemy	
A. TOŻSAMOŚĆ WSI I WARTOŚCI ŻYCIA WIEJSKIEGO				
Zachowanie tożsamości wiejskiej	1. Zadbane kapliczki przydrożne, 2. Duża świetlica z utwardzonym placem	1. Funkcjonujące KGW, 2. Możliwość pozyskiwania środków zewnętrznych,	1. Zanik kultury ludowej, 2. Konkurencja w pozyskiwaniu środków zewnętrznych,	1. Organizacja dożynek wiejskich z degustacją swojskich produktów spożywczych. 2. Bieżąca konserwacja przydrożnych kapliczek. 3. Organizacja jubileuszy Ochotniczej Straży Pożarnej.
B. STANDARD ŻYCIA				
Poprawa stanu infrastruktury technicznej i społecznej	1. Tereny należące do gminy, 2. Istniejące drogi, 3. Budynki świetlicy, remizy i otaczający go teren.	1. Zwarta zabudowa i mała powierzchnia wsi, 2. Pełne zводociągowanie i gazyfikacja wsi, 3. Możliwość pozyskiwania środków, 4. Fundusz sołecki,	1. Brak dostatecznego oświetlenia , 2. Wymagająca modernizacji świetlica i remiza, 3. Niedokończzone opłotowanie świetlicy, 4. Brak parkingu przy świetlicy, 5. Brak kanalizacji, 6. Brak chodników, 7. Bardzo zły stan dwóch dróg dojazdowych do miejscowości 8. Brak miejsc do rekreacji, 9. Słabo wyposażone KGW, 10. Stary wymagający wymiany wóz strażacki, 11. Brak doposażenia świetlicy w sprzęt sportowy dla dzieci i młodzieży 12. Konkurencja w pozyskiwaniu środków zewnętrznych, 13. Silniejszy głos decyzyjny większych sołectw na arenie gminy,	1. Budowa parkingu przy świetlicy wiejskiej. 2. Modernizacja dróg dojazdowych do wioski i chodników. 3. Budowa chodnika przy głównej drodze przez wieś. 4. Dokończenie budowy ogrodzenia przy świetlicy wiejskiej. 5. Modernizacja świetlicy wiejskiej i remizy. 6. Modernizacja boiska do siatkówki. 7. Zakup nowego wozu dla OSP. 8. Modernizacja oświetlenia ulicznego. 9. Budowa kanalizacji. 10. Wyposażenie świetlicy w sprzęt sportowo- rekreacyjny dla dzieci i młodzieży.

C. JAKOŚĆ ŻYCIA

Poprawa oferty rekreacyjno-sportowej	1. Wiatra grillowa do użytku mieszkańców , 2. Boisko do siatkówki plażowej, 3. Duża świetlica z utwardzonym placem,	1. Funkcjonujące KGW, 2. Propagujące sport wśród dzieci UKS, 3. Dobre działające OSP, 4. Możliwość pozyskiwania środków zewnętrznych, 5. Fundusz sołecki,	1. Słaba oferta rekreacyjna , 2. Wysoki wskaźnik maskulinizacji sołectwa (wśród mieszkańców przeważają mężczyźni), 3. Konkurencja w pozyskiwaniu środków zewnętrznych.	1. Organizacja Dnia Dziecka. 2. Organizacja turnieju w siatkówkę plażową. 3. Organizacja zabawy karnawałowej. 4. Organizacja dnia Kobiet. 5. Organizacja letniej biesiady przy wiacie grillowej.
--------------------------------------	---	---	--	--

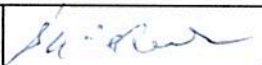
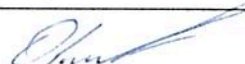
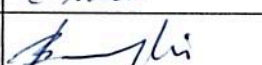
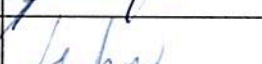
D. BYT

Promocja miejscowości i produktów lokalnych	1. Duża świetlica z utwardzonym placem, 2. Dostępność swojskiego chleba i serów.	1. Funkcjonujące KGW, 2. Możliwość pozyskiwania środków zewnętrznych, 3. Fundusz sołecki,	1. Nieczynny od 10 lat zajazd, 2. Brak strony internetowej, 3. Spadek znaczenia rolnictwa jako sektora gospodarki,	1. Utworzenie profilu sołectwa na Facebooku. 2. Promocja swojskich wyrobów przez KGW poprzez udział w konkursach i imprezach promocyjnych produktów lokalnych. 3. Organizacja szkolenia ze sprzedaży bezpośredniej i produkcji marginalnej dla rolników. 4. Podjęcie starań o pozyskanie inwestora, który otworzy nieczynny zajazd.
---	---	---	--	--

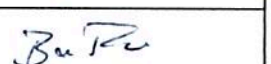
PROGRAM KRÓTKOTERMINOWY ODNOWY WSI na OKRES 10.2016 - 10.2017 r.

Kluczowy problem	Odpowiedź	Propozycja projektu	Czy nas stać na realizację? (tak/ nie)		Punktacja	Hierarchia
			Organizacyjny	Finansowo		
Co nas najbardziej zintegruje?	Organizacja imprezy	Organizacja Dnia Dziecka	tak	nie	12	3
Na czy nam najbardziej zależy?	Na poprawie jakości świetlicy wiejskiej	Modernizacja świetlicy wiejskiej	tak	nie	20	1
Co nam najbardziej przeszkadza?	Zły stan dróg dojazdowych do wioski	Remont dróg gminnych	tak	nie	16	2
Co najbardziej zmieni nasze życie?	Sprawnie funkcjonująca sala wiejska	Doposażenie kuchni przy świetlicy wiejskiej	tak	nie	20	1
Co nam przyjdzie najłatwiej?	Wspólna praca mieszkańców	Porządkowanie terenu przy świetlicy	tak	tak	8	4
Na realizację jakiego projektu planujemy pozyskać środki zewnętrzne? Z jakich źródeł?		Doposażenie kuchni przy świetlicy wiejskiej – Fundusz Sołecki				

Podpisy przedstawicieli Grupy Odnowy Wsi:
uczestniczących w przygotowaniu dokumentu:

Przemysław Śniotła	
Wojciech Olszak	
Zdzisław Barczyński	
Maciej Grędziak	

Podpis/podpisy moderatorów odnowy wsi:

Anna Klauza	
Dawid Bała	

Załączniki:

Listy obecności na warsztatach sołeckich

Dokumentacja zdjęciowa z przeprowadzonej wizji terenowej oraz warsztatów sołeckich (płyta CD)

Solecka strategia rozwoju – warsztaty
w ramach programu „Wielkopolska Odnowa Wsi 2013 – 2020”
Odolanów, dnia 31.08.2016 r.

Lp.	IMIĘ	NAZWISKO	SOŁECTWO	PODPIS
1.	Jędrzej	Czek	Towarzystwo Mole	
2.	Zdzisław	Borczyk	Towarzystwo Mole	
3.	Marek	Gyden	„”	
4.	Przemysław	Smutek	„”	
5.				
6.				
7.				
8.				
9.				

Sporządził:
Dorota Barta
Anna Kaurer

Sołectwa strategii rozwoju – warsztaty
w ramach projektu „Plan rozwoju Sołectwa Wsi 2013-2020”
Gmina Białobrzegi

nr	imię	NAPISANO	SOŁECTWO	WZDZIAŁ
1.	Wojciech	Wojciech	Wojciech	Wojciech
2.	Wojciech	Wojciech	Wojciech	Wojciech
3.	Wojciech	Wojciech	Wojciech	Wojciech
4.	Wojciech	Wojciech	Wojciech	Wojciech
5.				
6.				
7.				
8.				
9.				

Sporządził:
Paweł Baka
Anna Kława